

Trešdiena ● 2011. gada 12. oktobris ● Nr. 79 (8277)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Dodiet gaismu! 13:

Laba ziņa**Saņem jaunas grāmatas**

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības labdarības projektā "Sirsniņa prasa, lai bērnījā lasa" par saziedotajiem līdzekļiem Latvijas bibliotēkām iegādātas 2000 grāmatas. Bērnu grāmatas saņēmušas arī Balvu Centrālā bibliotēka, Vecīlžas, Rugāju, Žiguru, Rekavas, Vecumu un Bērzpils pagastu bibliotēkas. Jāpiebilst, ka 14.oktobrī Balvos notiks Grāmatu svētki ar visdažādākajām aktivitātēm (svētkos Balvu Centrālā bibliotēka lasītājus neapkalpos).

Slikta ziņa**Pārņems Bērzpili un Krišjāņus**

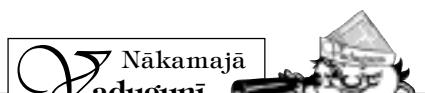
Jau septembrī rakstījām, ka Valsts meža dienests plāno veikt kārtējo struktūras optimizāciju un līdz gada beigām slēgt mazās mežniecības. Tas nozīmē, ka katrā bijušā rajona teritorijā paliks viena atbalsta nodaļa jeb birojs. Austrumlatgales virsmežniecībā būs trīs biroji – Balvos, Ludzā un Rēzeknē. Izmaiņas arī paredz, ka par Bērzpili un Krišjāniem turpmāk atbildēs Viļānu mežzinis.

Interesanta ziņa**Inta Ruka tulko zviedru kinorežisoriem**

Inta Ruka ir mūsu novadniece un viena no pazīstamākajām latviešu fotogrāfēm, kuras darbus zina daudzās pasaules valstis. Viņa piedalījusies vairāk nekā 100 grupu izstādēs visā pasaulē. Aizvadītās brīvdienās Dobeniķos pie Dainas Tavares zviedri uzņēma dokumentālo filmu, un Inta Ruka bija tulka lomā. Pie filmas viņi strādā jau trīs gadus, un tai jābūt gatavai 2013.gadā.

Nepalaid garām**Tikšanās ar zivkopī**

21. oktobrī pulksten 11 Balvos, Brīvības ielā 46 a, iespēja tikties ar a/s "Nagli" galveno zivkopi Anatolijs Jesko. Mācību tēma: par zivju piebarošanu rudenī, dīķu sagatavošanu ziemai, arī zivju nozveju un citiem diķsaimniecības darbiem. Interesentus lūdz pieteikties pa tālr. 29103683.

- **Latvijas lauku bagātības Ko mūsējie darīja Rāmavā**

- **Tiekas ar iemīlotiem autoriem**
Balvos ienāk Grāmatu svētki

Foto - E. Gabranovs

Gatavi apkures sezonai. A/s "Balvu Enerģija" tehniskais direktors Sandris Šalajevs (no kreisās), galvenā grāmatvede Ilze Solovjova un valdes priekšsēdētājs Aivars Zāgeris informē balveniešus, ka uzņēmums jau iegādājis 30 000 m³ šķeldas. "Tas ir apmēram divas trešdaļas no nepieciešamā," paskaidroja A.Zāgeris.

Aizvadītajā piektienā Balvu novada pašvaldības sēžu zālē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija organizēja uzsklausīšanas sanāksmi par akciju sabiedrības "Balvu Enerģija" iesniegto jauno siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu Balvos. Latgales reģiona pārstāvis Jānis Kravalis, kurš vadīja sanāksmi, klātesošos informēja, ka pagaidām nav saņemts neviens priekšlikums.

A/s "Balvu Enerģija" 19.augustā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai iesniedza jauno siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu Balvu pilsētai, kas paredzēja spēkā esošo tarifu Ls/MWh **29,78** bez PVN paaugstināt par 19,91% (Ls/MWh **35,71** bez PVN). Sanāksmē izrādījās, ka šis tarifs visticamāk tomēr būs mazāks, nekā iepriekš plānots.

Balvenietis Antons Ločmelis a/s "Balvu Enerģija" valdes priekšsēdētājam Aivaram Zāgerim lūdza atbildēt uz vairākiem jautājumiem: "Kāds ir uzņēmuma finansiālais stāvoklis? Kādi pasākumi izdarīti krizes laikā, lai samazinātu uzņēmuma izdevumus? Cik lielas algas un par ko saņem padomes un valdes locekļi? Cik stundas dienā viņi strādā?" A.Zāgeris paskaidroja, ka uzņēmuma padomē strādā priekšsēdētājs Juris Annušķāns, padomes locekļi Andrejs Tūmiņš un Sandra Kindzule: "Priekšsēdētājs saņem Ls 250 mēnesi, bet padomes locekļi - Ls 200

mēnesi. Valdes priekšsēdētājs esmu es un saņemu Ls 950 mēnesi, bet valdes locekļi – Valdis Zeltkalns un Raimonds Bombāns – Ls 250 mēnesi. Statūtos atrunāts, ja summa, par kuru jālej, pārsniedz Ls 5000, nepieciešama padomes atļauja." Lūgts precīzēt, cik stundas mēnesi reāli strādā padomes un valdes locekļi, uzņēmuma priekšsēdētājs zināja teikt, ka sapulces sasauc pēc nepieciešamības. "Tās varētu būt 18-20 stundas mēnesi, nerunājot par telefona zvaniem, sarunām un pārrunām," viņš piebilda. Klātesošo bažas, vai uzņēmumam vajadzīga padome, A.Zāgeris neņēmās komentēt, jo šis jautājums, kā viņš paskaidroja, ir akcionāru kompetencē.

A/s "Balvu Enerģija" finansiālais stāvoklis šobrīd ir sarežģīts: 2011.gada deviņos mēnešos nosūtīti 690 brīdinājumi par kopējo parādu Ls 143 000 un 87 prasības tiesā par kopējo parādu Ls 35 000. Vēl A.Zāgeris informēja, ka samazināti štati, tādējādi ietaupīti Ls 33 000 gadā: "Darām visu iespējamo, lai izdevumus samazinātu. Mums ir jauns un enerģisks tehniskais direktors Sandris Šalajevs, kurš cenšas atrast mūsdienīgākos tehniskos risinājumus. Viennozīmīgi var teikt, ka šķeldas patēriņš, kāds tas bija pirms 2-3 gadiem, tagad ir mazāks." Savukārt uzņēmuma galvenā grāmatvede Ilze Solovjova pastāstīja, ka parādnieku skaits pieaug. Viņa atgādināja A.Zāgera teikto, ka tarifa pieaugums nepieciešams būtiskāko trīs iemeslu - kurināmā, elektrības un degvielas - sadārdzināšanās dēļ.

Turpinājums 2.lpp.

Sportisti ar stipru raksturu.

11. lpp.▶

Priecē skolotājus ar skaistu deju.

8. lpp.▶

Kā vērtējat politiku prasmi aizstāvēt Latvijas zemnieku intereses Briselē?

Viedokli

Lauksaimnieki nedrīkst stāvēt malā

MAIRA DZELZKALĒJA, Zemnieku Saeimas priekšsēdētāja vietniece

Vienlīdzīgi tiešmaksājumi visās Eiropas Savienības dalībvalstis un Latvijas lauksaimnieku aktīva interešu

Politikiem nerūp zemnieku liktenis

ARNITA RAKSTĪNA, Bērzpils pagasta iedzīvotāja

Latviešu zemnieks ir individuālists pēc savas dabas un mentalitātes. Latvijas daba un klimats zemniekā ir iesaudzinājis sīkstu raksturu, viņš grib būt patstāvīgs un neatkarīgs. Mūsu zemniekiem ar

zobiem un nagiem vajadzētu cīnīties par to, lai viņiem dzīve kļūtu arvien labāka, nevis pukoties, skatoties TV. Reāli dzīvē jāpierāda sava taisnība un to, ka mūsu zemnieki ir tikpat labi, kā citi zemnieki Eiropas Savienībā (ES). Uzskatu, ka mūsu zemnieku piedāvātā produkcija ir daudz kvalitatīvāka, nekā citās valstis, jo pie mums joprojām maz izmanto ķimikālijas, salīdzinot ar to, kā tās pieļieto citās ES valstis. Esmu ciemojusies pie draugiem ārzemēs un redzējusi, kā dzīvo un strādā zemnieki ārزمes, tur tas viss, manuprāt, nav tik sarežģīti, kā pie mums. Pārbaudes un kontroles, kas kontrolē dokumentāciju un reālo situāciju saimniecībās, pie viņiem nav tik dzelzainas, kā pie mums - Latvijā. Dažreiz no šādām kontrolēm Latvijā pat skečus var uzrakstīt. Protams, tur viss zemnieku saimniecībās ir attīstīts un notiek mehanizēti, bet pie mums zemniekiem jācīnās ar sakumiem (mēslu dākšām) un ķerru, lai izdzīvotu un saņemtu ES maksājumus. Lūk, tur arī ir

90% no vidējā ES tiešmaksājuma apjoma, un mums ir tiesības to prasit. Tomēr Eiropa turpina mums, Baltijas valstu iedzīvotājiem un uzņēmējiem, ierādīt savu vietu, jo šķiet - kā atbildi lauksaimnieku prasībai esam saņēmuši šātāžu - Eiropas Komisijas (EK) tikko publicētie Eiropas Savienības (ES) Kohēzijas politikas reguli priekšlikumi 2014.-2020.gadam paredz finansējumu Latvijai samazināt par apmēram vienu miljardu eiro (700 miljoniem latu).

Acīmredzot diplomātiskie ceļi, ko izstaigājuši valsts pārstāvji, gaiteņos vairs nebūs tik rezultatīvi, tadēļ jāiesaistās būs ikvienam. Šodien mēs aicinām uz mierīgām mitīgiem, pievēršot arī sabiedrības uzmanību. Ja EK neņems vērā Baltijas lauksaimnieku prasības, cietis arī patēriņš - iespējams, mums būs jāpārtiek tikai no Polijas un Holandes ražojošiem.

Fakti

- Platību maksājumi Latvijā ir 63 lati par hektāru, vidēji Eiropā - 186 lati.
- 12.oktobrī Briselē prezentēs Eiropas Komisijas (EK) kopējās lauksaimniecības reformas piedāvājumu. Briselē un Rīgā vienlaikus plāno zemnieku protesta akcijas.

tā atšķirība, ka pie mums Eiropas prasības kļūst arvien dzelzainākas un nepielūdzamākas, bet zemnieks nevar atlaujties uzcelt jaunu fermu, nopirkta jaunu traktoru, viņam ir jāizplāno viss no A - Z, lai izdomātu, kas šogad ir svarīgāks, un to arī iegādātos. Valdībai, manuprāt, nerūp mūsu zemnieku liktenis, jo viņi nezina, ko nozīmē dzīve laukos, viņiem svarīgākais ir dalīt un cīnīties par ariņiem, nevis domāt par to, lai mūsu zemnieku saimniecības attīstītos un zemnieki dzīvotu labāk.

Novēlu zemniekiem nepazaudēt optimismu un cīņassparu, jo zemnieka darbs ir ļoti grūts, atbildīgs un darbīgīgs, kas prasa veselību, mīlestību un naudas līdzekļus.

Viedokļus uzsklausīja A.Socka

Īsumā

Uzsāks novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrādi

Noslēdzies iepirkums par "Baltinavas novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrādi". To veiks Tukumā reģistrētās firmas SIA "SAS" speciālisti.

Novada attīstības programmas termiņš beidzās 2009.gadā, bet teritorijas attīstības plānojuma termiņš bija līdz 2016.gadam, taču to bija nepieciešams aktualizēt atbilstoši mūsdienu likumdošanas prasībām, tadēļ novadam ir nepieciešams gan jauns teritorijas plānojums, gan jauna attīstības programma, - stāsta plānojuma un attīstības programmas izstrādes vadītāja, novada pašvaldības plānošanas un attīstības speciāliste Sarmīte Tabore. No Eiropas Savienības fondu finansējuma gan teritorijas plānojumam, gan attīstības programmas izstrādei varēja izmantot līdz 25 tūkstošiem latu. Baltinavas novada izstrādātais projekts plānojuma un attīstības programmas izstrādei, ko iesniedza Reģionālās attīstības aģentūrā, ir 43 tūkstošus latu vērts. Iepirkumu programmas izstrādei novads izsludināja jau šī gada februārī. Programmas izstrādei pieteicās pieci pretendenti - trīs firmas no Rīgas un pa vienai no Tukuma un Rūjienas. Saimnieciski izdevīgākais piedāvājums bija firmai, kas reģistrēta Tukumā. Pārējās to pārsūdzēja, bet rezultāts palika nemainīgs, jo baltinavieši savā projektā bija iestrādājuši noteiktas prasības tiem ekspertiem, kas sniegs pakalpojumu.

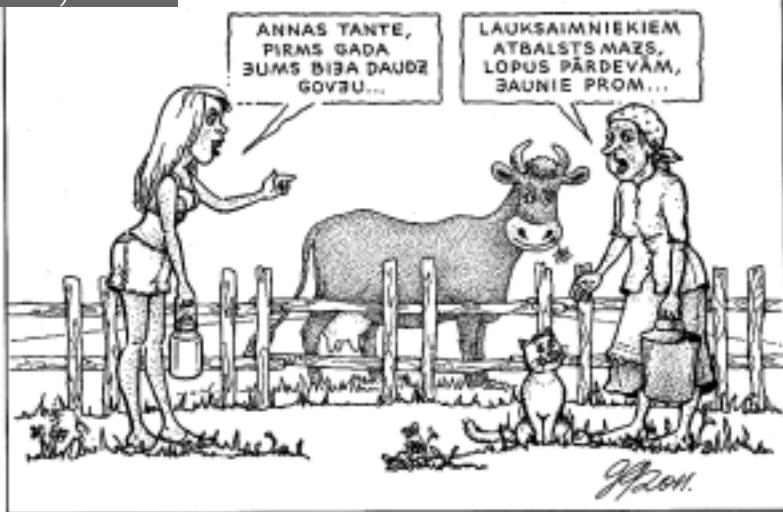
Baltinavas novada attīstības programmas pirmās redakcijas izstrāde plānotā līdz 2012.gada janvārim. Attīstības programmas izstrādei izveidota arī darba grupa no novada iestāžu vadītājiem, speciālistiem un iedzīvotājiem. Darba grupa sekos līdzi tam, cik plānojums ir atbilstošs novada vajadzībām un iespējām, veiks iedzīvotāju anketēšanu, apkopos rezultātus. Novada plānojums un attīstības programma palīdzēs noteikt prioritātes, plānot budžetu, sekot līdzi tam, kā izmanto nekustamo īpašumu.

Ūdenssaimniecības projekts kavējas

Kavējas projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Baltinavas novada Baltinavas ciemā", kas paredz ūdensapgādes uzlabošanu un noteikudeņu savākšanu novada centrā. Darbu uzsākšanu kavē būvniecības izmaksu sadārdzinājums. Baltinavieši bija jau izstrādājuši projekta tehnisko būvprojektu un izsludinājuši iepirkumu būvdarbu veikšanai. Iepirkuma gaitā pieteikusies būvfirma būvdarbus piedāvāja veikt par 36% dārgāk nekā plānots, kas pašvaldībai būtu jāsedz no sava budžeta, kaut arī projektu realizē ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Pašvaldībai tādu līdzekļu nav, tadēļ iepirkumu pārtrauca. "Tagad būvdarbus dalīsim divās kārtās. Pirmajā kārtā plānojam izbūvēt atdzelžošanas staciju, attīrīšanas iekārtas, veikt veco ūdensvadu un kanalizācijas vadu rekonstrukciju, bet uz 2.kārtu atlīksim jaunu patēriņā pieslēgšanu. Ziemā pašvaldība plāno sakārtot projekta dokumentāciju tā sadališanai divās daļās," saka novada pašvaldības plānošanas un attīstības speciāliste Sarmīte Tabore.

I.Zinkovska

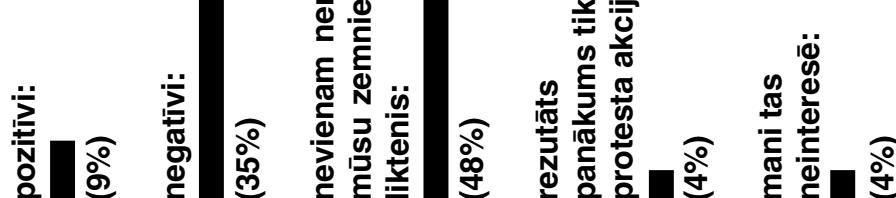
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat politiku prasmi aizstāvēt Latvijas zemnieku intereses Briselē?

Kopā: 23

Bērzpils ielā klāj melno segumu

Jau kopš 26.jūnija Balvos notiek Bērzpils ielas jeb ceļa Balvi - Kapūne rekonstrukcija posmā no Tautas ielas līdz Balvu pagasta robežai. 1 km 102 metrus garajā posmā šobrīd darbi ir dažādās stadijās un tie turpināsies līdz pirmajam salam.

Kā stāsta 8.CBR Balvu 3.būviecirkņa vadītājs Uldis Mellenbergs, posmā no Tautas ielas līdz Daugavpils ielai vēl šoruden paspēs ieklāt pirmo asfalta apakškārtu. Tehnika ieradās pirms dienas rīta, un darbi sākas. Jau trīs nedēļas (arī brīvdienās) pie apmališu likšanas strādā apakšuzņēmēji SIA "Skalds", bet pazemes komunikāciju izveide pirmoreiz uzticēta SIA "Purene", kas sevi jau pierādiņu kā profesionāla komanda. "Darbu sākām ar koku izgriešanu, melnzemes noņemšanu un vecā asfaltbetona likvidēšanu. Darbi bija sarežģīti, tāpēc posmā no Tautas ielas līdz Daugavpils ielai mums atļāva slēgt satiksmi. Tālāk strādājam vienas ielas pusē, pa otru iet satiksme. Bija sarežģīti darbi Bērzpils un Daugavpils ielas krustojumā, uzlikām trīs luksoforus, bet saslēgt varēja tikai divus, viens strādāja brīdinājuma režīmā," skaidro U.Mellenbergs. Viņš stāsta, ka pašlaik darbi notiek visā trasē garumā. No Tautas ielas līdz pat bijušajam SCO jau ieliktas maģistrālās pazemes komunikācijas. Līdz nobrauktuvei uz "San-Tex" izveidoti pievadī patēriņājiem. Lai arī ir grūtības ar izbraukšanu no privātmājām vai iestādēm, visi šobrīd izturas ar lielu sapratni un risinājumus meklē kopīgi. Vēl simts metru garā posmā jārok lielā tranšeja un jāliek apakšzemes komunikācijas. "Strādāsim, cik ilgi atļaus laika apstākļi. Pavašār darbus atsāksim un ceļu nodot plānojam jūnija beigās," piebilst U.Mellenbergs.

Bērzpils iela vēl slēgta. Pēc asfalta pirmās kārtas uzlikšanas autobraucējiem uz ziemu ielu atvērs. Kā stāsta būvmeistars Jānis Mālkalns, līdz salam strādnieki būvē auto stāvlaukumus pie daudzstāvu mājām Bērzpils 44 un Bērzpils 50, tad ietves un ieejas. Cik paspēs paveikt - atkarīgs no laika apstākļiem.

Satiksmi regulē luksofors. Ceļa posmā no Daugavpils ielas līdz Balvu pagasta robežai pagaidām satiksmi regulē luksofors, jo vienā ielas pusē notiek remontdarbi. Lietus laikā šajā ceļa posmā veidojas peļķes un dubļi.

Kūp vien! Asfalta veltiņiem noblietējot melno masu, gaisā paceļas karsti tvaiki. Šo tehniku vada Juris Rakštelis un Aigars Krūmiņš.

Klāj asfaltu. Asfaltbetonu šurp ved no Gulbenes, bet asfalta ieklājēju uzmanīgi vada Zigmunds Budrēvičs.

Ekskavators izņem gruntskārtu nobrauktuvei ceļā uz kurināmā noliktavu. Tad bērs smilti, šķembas, un "Balvu Enerģijai" būs piebraucamais ceļš pie noliktavām.

Autogreideris "Champion" ielu krustojumā pagriezienu izdara īeni. To vada Gatis Eglītis, kurš skaidro, ka ar šo tehniku jāveido ceļa pamatne pēc augstuma, pēc procentiem, dažādu veidu profiliem, un tikai tad uz ceļa var izbraukt asfalta ieklājējs.

Piegriež apmales. Apmaļu likšana ir rūpīgi veicams darbs. Uldis Bērziņš (no kreisās) atzīst, ka šeit strādā jau trīs nedēļas, turklāt bez brīvdienām: "Liksim līdz salam un pavašār darbus atsāksim." Pie apmaļu likšanas šobrīd strādā divas brigādes.

Par pārmaiņām nesūdzas. Valentīna Augustāne uz savu dzīvokli no veikaliem pārbrauc ar velosipēdu. Viņa uzskata, ka pagaidu neērtības jāpiecieš, jo vēlāk būs labāk.

Pēdējie šķembu izlīdzināšanas darbi Raiņa un Bērzpils ielu krustojumā. Harijs Šūtelis to dara ar savu traktoru, bet vīri vienkārši - ar lāpstām. Tūlit nāks asfalta ieklājējs, un līdz tam visam jābūt gludam un līdzīnam.

Z.Loginas teksts un foto

Īsumā

Dzejai jāturpina dzīvot

Septembra nogalē Žīguru pamatskolas skolēni tikās Dzejas kafejnīcā, lai, lasot dzeju un iepazīstoties ar jaunākajām dzejas grāmatām un dzejniekiem, brīvā gaisotnē, sveču gaismā labi pavadītu laiku. Dzejas dienu moto šogad bija visai uzmundrinozs – "Dzeja, nepadodies!".

Daudzus klātesošos pārsteidza, ka tepat, Viļakas novadā, dzīvo cilvēki, kuriem dzeja ir kaut kas vairāk nekā uzrakstītas rindas uz baltas papīra lapas. Skolotāja Santi Orlovska skolēniem lasīja novadnieču Ināras Sokirkas un Ruttas Jeromānes dzejoļus. Pēc tam Dzejas dienu pasākuma dalībnieki noskatījās filmu un iepazinās ar trīs jaunu dzejnieku - Ingas Gailes, Māru Salēju un Agneses Krivadi - daiļradu.

Rudens veltes pārtop dzīvniekos

kabači, ķirbji, pupas, sūnas, zīles, kastaņi un kļavu lapas pārvērtās dzīvniekos un putnos.

No kabačiem veidotā apkakles iguāna uz izstādi bija atrāpojusi no 9.klases, dārzeņu ratos atbrauca ežu ģimene, ko bija veidojuši 2. un 4.klases skolēni, bet galddienka palīgu programmas audzēkņu veidotie dzīvnieki - pelite, rukšķis, krokodils, sēpu vecis - svīnīgi nostājās savdabīgā rindā. Savukārt ķirbju ģimenīte izrotājās ar zīlu, lapu un salmu virtenēm, pateicoties 5. un 6.klases skolēniem. Savukārt programmas "Darba iemaņas" 1.kursa audzēkņu mīlule pūce izrādījās skaidu maiss, citīgi aplīmēts ar pelēkām sūnu spalvām, saulespuķu acīm un degunu. Pie loga ūdenī jautri plunčājās 4. un 7.c klases skolēnu un audzinātāju lolojums - neparasts kabaču putns, bet no koka saknes izgatavota, topošo pavāra palīgu veidotais omuligais kaķis apzinīgi sargāja dārzeņu grozu ar rudens veltēm. Par kārtību izstādē rūpējās arī 7. un 8.klases skolēnu darinātais neuzveicamais Banzuke un, pateicoties 3., 6. un 8.c klases skolēnu čaklajām rokām tapušais, rudens vīriņš ar krokodilu.

Tilžas vidusskolu pieskandina dzeja

Reizē ar krāsaino lapu birumu Tilžas vidusskolu pie-skandēja Dzejas dienas. Rudens ziedu kompozīcijas, dzeja, mūzika – tā ir Dzejas dienu neatņemama sastāvdaļa. Septembra nogalē uz dzejas stundu "Manu lellīti sauc Lolite" pulcējās 1.- 5.klašu skolēni. Viņi skandēja dzejoļus par savām mīļākajām rotaļlietām – lellēm, sunīšiem, lāciņiem, salika Raiņa dzeja "Noslēpums" puzli, zīmēja ilustrāciju dzejolim "Lācis". Savukārt 6. - 9.klašu skolēni piedalījās dzejas eruditu konkursā un izspēlēja dzejas vētru – kurās klases skolēni zina vairāk dzejoļus no galvas. Skolā viesojās dzejnieks un mūzikis Māris Lāpāns.

Novāc ražu kopā ar Miķelīti

Savdabīga un interesanta Miķelīdiņa izvērtās Balvu pirmsskolas izglītības iestādē "Pilādzītis". Diena sākās ar Miķeliša (metodiķe Ilona Ločmele) un viņa goda sardzes (vecāku pārstāvji) sagaidīšanu, dziedot tautasdziešmas, minot mīklas un ieklausoties tautas ticējumos. Svētki turpinājās ar *trakulībām ražas novākšanas laikā*, kad bērni piedalījās dažādās tematiskās stafetēs un spēlēs – kāpostu nešanā, kartupeļu maisu vešanā ar automašīnu, kāju vilkšanā, biešu izsišanā, kartupeļu florbolā un daudzās citās. Novākuši ražu, nogurušie talcinieki uzdziedēja Rudens dziesmiņu, Krāsu dziesmiņu un Kartupeļa dziesmu, bet medmāsa Sandra Sprudzāne uzcienīja klātesošos ar burkāniem, lai visu gadu pieturētos veselībā. Pēc čaklas strādāšanas visiem dalībniekiem pienācās balvas, bet galvenajiem tiesnešiem (bērnu vecākiem) – diplomi. Jauki pavadītās dienas noslēgumā Miķelītis un tiesnešu komanda uzkavējās pie karstas tējas tases, apspreižot dažādus audzināšanas jautājumus.

Aktuāli

Jauna sezona jauniešu centros

Sākoties jaunajam mācību gadam, interesantas un saturīgas aktivitātes notiek ne tikai Balvu Bērnu un jauniešu centrā. Rudens vējiem kļūstot dzestrākiem, savas durvis plašāk vēruši arī bērnu un jauniešu centri Rugājos, Lazdukalna pagasta Skujetnieku ciemā, Medņevā un Šķilbēnos.

Iegādājas jaunu inventāru

Jau vairākus gadus iespēju saturīgi un lietderīgi pavadīt laiku pēc mācību stundām piedāvā **Rugāju Jauniešu iniciatīvu – interešu centrs**, kuru vada Līga Kravale. Centrs atvērts darba dienās no pulksten 12 līdz 18. Laiks, kad skolēni, gaidot autobusu, pulcējās pie novusa galda, dažām galda spēlēm un pāris datoriem, sen pagājis. Nesen, pateicoties dalībai projektā, par piešķirtajiem 549 latiem bērnu un jauniešu vajadzībām iegādāti: magnētiskā tāfele, biljarda galds, drēbju statīvs, konferenču galds un krēslī. Centra apmeklētājiem pieejami 3 datori ar interneta pieslēgumu, 2 tenisa un 2 novusa galdi, kā arī dažādas galda spēles. Jaunieši labprāt izmanto arī centrā izvietotos sporta trenāžierus. "Reizi nedēļā pēc bērnu izvēles skatāmies multfilmas, dokumentālās vai mākslas filmas. Bērniem patīk spēlēt spēles, darboties pie datoriem un pašķirstīt vecos žurnālus, ko mums ziedoja vietējā bibliotēka. Reizi mēnesī notiek novusa, tenisa un galda spēļu turnīri," stāsta centra vadītāja L.Kravale. Viņa atzīst, ka vairums interešu pulciņu darbojas Rugāju novada skolā, tādēļ iniciatīvu – interešu centra telpas saviem mēģinājumiem izmanto tikai Natalijas Garās vadītais dramatiskais kolektīvs. Sastādīts arī pasākumu plāns šim rudenim, un kā pirmo tuvākajā laikā Rugāju Jauniešu iniciatīvu – interešu centrā varēs apskatīt rudens dabas krāšņumam veltītu foto un zīmējumu izstādi. 27.oktobrī centrā aizsāksies diskusiju cikls "Gadsimtu riteni", bet 31.oktobrī, gērbusies spociņos apģērbos, bērni varēs izpriečties helovīnbailītē.

Piesaista brīvprātīgo jaunieti

Jaunajam mācību gadam sākoties, vietējā jaunatne biežāk iegriežas arī Rugāju Jauniešu iniciatīvu – interešu centra filiālē – **jauniešu centrā "Kopā"**, kas atrodas Lazdukalna pagasta Skujetniekos. Arī šeit, pateicoties aktīvai dalībai projektos, ievērojamai papildinātā materiāli tehnikā bāze. "Esam iegādājušies 12 dažādas spēles, novusa galdu, tenisa galdu, mūzikas centru, televizoru, portatīvo datoru, spoguļkameru. Jauniešiem ir iespēja izmantot sporta trenāžierus. Centra telpas saviem mēģinājumiem izvēlējušās arī konkursa "Dziesma Bērzpilīj" šī gada uzvarētājas, kvarteta "Fantastiskais četrinieks" dalībnieces. Savukārt datortelpā katru darba dienu no pulksten 9 līdz 18 pieejami divi datori ar interneta pieslēgumu un printeris," stāsta jauniešu centra kuratore, Rugāju novada domes deputāte Maruta Paidere. Viņa atklāj, ka, pateicoties sadarbībai ar Nodarbinātības Valsts dienestu, centra telpās četras stundas dienā - no pulksten

Spēlē iecienīto spēli. Rugāju novada jaunieši iecienījuši nesen iegādāto biljarda spēli.

Foto - no personīgā arhīva

Krāso Lieldienu olas. Medņevas Jauniešu centrs pazīstams ar daudzveidīgām radošajām darbnīcām, kas notiek pirms dažādiem svētkiem - Lieldienām, Ziemassvētkiem un citiem. Arī šajā mācību gadā jaukā tradīcija turpināsies, - sola centra vadītāja.

Foto - no personīgā arhīva

16 līdz 20 – sešus mēnešus pēc kārtas darbosies viens no NVA atbalsta programmas brīvprātīgajiem jauniešiem - dalībnieks Inguss Pasikovs.

Šajā mācību gadā centra telpās katru otro dienu un ceturti dienu pulksten 13.30 K.Aleksejevas vadībā darbosies deju pulciņš 1. – 5.klašu skolēniem. "Apgūsim gan mūsdienu dejas, gan Eiropas un tautiskās dejas," sola pulciņa vadītāja.

Gaida apkures sezonu Šķilbēnu iniciatīvu centra

"**Zvanīni**", kas ikdienā atvērts no pulksten 12 līdz 20, vadītājs Vilis Cibulis atzīst, ka pagaidām bērni un jaunieši vairāk uzturas laukā, nekā centra telpās. "Ar nepacietību gaidām apkures sezonu. Domāju, tas notiks ne vēlāk kā pēc nedēļas," cer centra vadītājs.

Iniciatīvu centrā "Zvanīni" bērniem pieejamas galda spēles – hokejs, futbols, "Monopols" un citas. Sameklēt nepieciešamo informāciju vai uzspēlēt kādu spēli iespējams arī datorā. Pēc skolas kopā ar draugiem šeit var iegriezties, lai pie centra virtuvē pagatavotas karstas tējas krūzes un grauzdiņiem apspriestu dienas notikumus. Diemžēl jauniešu laukos vairāk nepalieki, - atzīst V.Cibulis. Mazāk iniciatīvu centra apmeklētāju kļuvis arī pēc jaunās kultūras centra izbūves. "Vasarā jaunieši vairāk uzturējās tur. Nezinu, kā būs rudeni, kad pieslēgsim apkuri. Cerams, jaunieši iegriezīsies arī jauniešu centrā," spriež V.Cibulis.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jautrā vienkāršība zem desmit cepurēm

Anita Kļaviņa

DZIMUSI: 1942. gadā Rugāju pagasta Dreimanovā

VECĀKI: Mārtiņš un Anna Kļaviņi

IZGLĪTĪBA: augstākā mākslas un filozofijas jomā

GIMENE: šķiruses, ir divi dēli. Dēls Juris dzīvo Francijā, strādā apkalpojošajā jomā; Dēls Toms ir inženieris ķīmikis, strādā Riodežaneiro; ir 3 mazbērni

DZĪVO: Francijā kopš 1944. gada

MOTO: jautrā vienkāršība

Ja pirms gadiem četriem Anitas kundzei kāds būtu teicis, ka viņa pārcelsies uz Latviju, bieži brauks uz Rugājiem un iekops te savu īpašumu, pensionētā francūziete no sirds izsmietos. Bet tagad viņa savos gandrīz septiņdesmit gados ceļu uz Rugāju novadu mēro vairākas reizes gadā. Šogad – pavismam bieži, būs vai reizes sešas. Jautāta, vai nav par grūtu pārlidojumi, Anita atsmej: "Cik tur tā darba – jānoklūst vien līdz līdmašinai, un pēc laiciņa Rīga jau priekšā!"

Sirdī viņa ir un paliek zemniece, lai cik gadu pašai arī nebūtu. Rugāji ir viņas īpašais stūrītis, dzīmtā puse ar radinieku klātbūtni, kuri te dzīvo arī patlaban. Vecāki viņu pavismam mazu aizveda tālumā uz svešu zemi. Tas bija kara atskaušu laiks. Senču mājās Rugājos tagad sācis saimniekot jaunākās pauzdzes radinieks, un šis piemērs licis sasparoties arī Anitas kundzei. Viņas uzskats ir nopietns: "Kāpēc lai blakus jaunākās pauzdzes saimniekotājam nestāvētu arī es?"

Par saņemto honorāru, kas izmaksāts viņai par Latvijā veikto tulkojumu, Anitas kundze iegādājās vairākus hektārus zemes tieši pretī dzimtajai mājai Rugājos. Kur lauki un īpašums, tur neiztikt bez saimnieces un saimniekošanas. Pati teic: "Man sāka rasties daudzas idejas, un es sev pateicu: dzīvošu un rikošos tā, lai arī citiem tiek daļa no mana prieka!" Anitai tāds priekštats: "Esmu pratusi dzīvot bez banku aizdevumiem, bez finanšu aizņemšanās, tātad tomēr pietiekami gudri. Tāpēc varu vēlēties savu dzīvesziņu nodot arī citiem."

Viņas pārliecība, ka tieši šobrīd Latvijā ar savu darbību varētu uzplaukt uzņēmēji. Galvenais, kā viņa spriež, īstajā laikā saņemt īsto informāciju un likt to lietā. "Visdārgākā un svarīgākā lieta visā pasaulei ir informācija. Ne velti pie varas esošie cenšas to pārņemt, kontrolēt un arī manipulēt, noklusējot svarīgas lietas. Informācija ir milzīga pasaules stratēģija," uzskata Anitas kundze.

Vajag dzīvot zaļi

Anitai Kļaviņai mērķu netrūkst. Pirmkārt, viņa grasās celt saulītē vērtības un, viņasprāt, daudziem aizmirstas vai arī vispār nezinātas lietas, ar domu rosināt tām pievērsties citus, sevišķi jauno pauzdzi. Dzīve visiem dota vienreiz, kādēļ to nenodzīvot skaisti un gudri, - spriež Anitas kundze. Ne velti viņa aktīvi iesaistījusies sabiedriskajās zemnieku organizācijās gan Francijā, gan Latvijā. Viens no galvenajiem Anitas centieniem – skaidrot un pievērst arvien lielāku sabiedrības uzmanību bioloģiski audzētiem produktiem. Šo tēmu viņa uzskata par visaptverošu problēmu, kas Francijas jaužu prātus nodarbinot jau gados trīsdesmit. "Man ļoti negribētos, ka arī Latvijas lauki iekristu līdzīgās lamatās, lai gan arī te paspējis notikt daudz slikta," uzskata Anita Kļaviņa. Kas tieši ir šis sliktais? Tās ir milzu lamatas - nesaimnieciskā politika, kā rezultātā vietējie zemnieki atteicās no savām agrāk iekoptajām zemes platībām, no senajām vērtīgo mājražojumu receptēm un izstrādājumiem, paverot ceļu lielajai industriai. Vārdu sakot, lielraošana aizslaucīja sīkos vietējos lauku uzņēmumus, nolikdama priekšā bezgaršigu, saķīmiķotu masu produkciju milzīgos apmēros. Latvijā, spriež Anita Kļaviņa, situācija tomēr nav tik bēdīga, vēl daudz ko var glābt. Tādēļ šejiņes cilvēkiem viņa no sirds iesaka: "Priečājieties par unikālajām bagātībām, kas jums vēl ir saglabājušās, saudzējiet un sargājiet tās!" Francijā, lūk, ūdeņi tā sagandēti, ka aptuveni 80% tajos nav atlauta nozveja – zīvis nav lietojamas uzturā. Lielraošana nevar iztikt bez ķīmisko līdzekļu pielietojuma lauku platībām, bet daba tos ieskalo upēs, ezeros, un beigās zaudētājos paliek pats cilvēks.

Anitas pārliecība, ka pēdējā laikā pasaule tomēr mainās un

Anita Kļaviņa Balvos. Septembrī nogalē Anita atkal bija Rugājos, un kopā ar viņu arī jaunietes no Rīgas – Antra, Zane un Elīna, kuras atbalsta viņas centienus. Jaunietes ir Anitas Kļaviņas domubiedres, darbojas Latvijas bioloģisko zemnieku atbalsta pulkā. Tā mērķis ir atbalstīt un veicināt tieši bioloģisko rāzošanu. Rīgā ir izveidots tiešas preču iepirkšanas punkts, un doma ir veicināt lokālo iepirkšanas punktu atvēršanu.

vidi viņai apkārt nedrīkst mainīt."

Reizumis Anitas kundze sev līdzi atved vēl kādus ciemiņus no Francijas. Lai viņi arī redz, kas notiek laukos, kā strādā vietējie uzņēmēji Rugāju pagastā. Tas reizē ir viņas lepnums gan par Latviju, gan mazā novada Jaudīm, kuri prot daudz ko tādu, par ko franči tikai brīnās. Viņai ir tālejoši plāni – varbūt pēc laika varētu izvērsties sadarbība arī tūrisma jomā.

Laime apprečēties ar latvieti

Francijā Anita Kļaviņa, aizvesta līdzi vecākiem, nodzīvojusi vairāk nekā 65 gadus. Patlaban viņa dzīvo Francijas laukos, vietā, ko sauc par La Cropte, un nelielais namiņš meklējams aptuveni 300 kilometru attālumā no Francijas galvaspilsētas Parīzes. Šajā valstī aizritējušas viņas aktīvā darba gaitas. Anita koķeti iesmejas, kad vaicāju, par ko viņa strādājusi? Atbilde skan: "Ai, kā visām sievietēm, man bijušas vismaz desmit cepures!" Amatu un darbavietu bijis vairākās jomās. Joprojām viņai tuva ir mākslas joma – strādājusi par skolotāju, darbojusies vīra paspārnē uzņēmumā, kur ziedu laikos nodarbināti pat vairāk nekā 30 strādājošie. Visas viņas aktivitātes līdz aiziešanai pensijā bijušas radošās jomas nodarbes. Francijā pensijas laiks pienāk, sasniedzot 65 gadu vecumu, un noteikums vēl tāds, lai būtu arī vismaz 40 gadu darba stāzs. Anitas atzinā: "Arī Francijā pensionāri jūt krizes ieteikmi, un iztikšana viņiem paliek arvien grūtāka. Ne tikai viņiem, arī darbaspējas vecuma cilvēkiem ir visai minimāli ienākumi. Piecdesmitgadniekiem atrast darbu ir bezcerīgi, un brīdī, kad iekrājas parādi, viņus var izlikt uz ielas. Taču pilnīgi bez ienākumiem cilvēki gan nepalieki – viņi saņem valsts palīdzību pabalstu veidā." Taču realitāte ir viennozīmīga, atklāj Anita. Ja nabags grib dzīvot Parīzē – viņš mājo zem tiltiem, ja dodas uz laukiem – mitinās mājinā. Vidusmēra cilvēks Francijā saņem aptuveni 1000 euro lielu pensiju.

Izsaku pārsteigumu, cik labi Anita runā latviski. Kā tas iespējams, pārceļoties uz citu zemi, esot vēl mazai meitenei? Anitas atbilde skan: "Man bija tālredzīgi vecāki un vēl arī laime apprečēties ar latvieti." Vecvecāki bijuši intelīgenti cilvēki, un arī Anitas vecākiem svarīga bija latvisķa dzīvesziņa, atzinā, ka cilvēkiem jāturas kopā, nevis atsevišķi katram par sevi, jo izdzīvot grūtībās var tikai, esot grupā.

Anitai ir sava atbilde uz jautājumu, kas viņa īsti ir: latviete vai francūziete? "Manī ir abejādibas: 75% esmu latviete un tikpat daudz arī francūziete. Emocionalitāte un garīgums nāk līdzī no latviešiem, bet fiziskais un praktiskais – no frančiem. Kopā tā ir laba dinamika, kas man ļāvusi attīstīties un dzīvot radoši."

Nenoliedzami, nav salīdzināma Francijas vēsture un kultūras atstātais mantojums, kas, viņas vārdiem runājot, joprojām laužas pat no sienām ārā. Taču ne mazāk iedvesmojošu dzīves izjūtu viņai sagādā arī Latvija. Kaut vai ar saviem guļbūves namiņiem, ar gaisu, ko te var elpot, ar cilvēku spītu un izturību. Tā visa savukārt vairs nav civilizētājās un pārlieku attīstītajās zemēs.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne, autores foto

Svētki

Sumina pedagogus

Mūsu novadu pedagoji, atzīmējot savas profesijas svētkus, nesen iestājās Skolotāju ballēs. Tajās gūta prieka un pozitīvo emociju bagātības skolotājiem pieteikti ilgam laikam.

Pie viena galda ar Reiniku

Baltinavas novada Skolotāju ballē svētku ieskaņā skanēja dzejas rindas, dziesmas un mūzikas skaņas. Svinīgajā pasākuma daļā godināja vispirms visus pedagogus, tad titula "Gada skolotājs" (viņus sēdināja izpušķotos goda krēslos) ieguvējus. Demonstrēja video, kur stāstīja par katu laureātu, uzdeva viņiem jautājumus, kāpēc izvēlētais pedagoģa profesija, kas šajā darbā ir svarīgākais. Pedagogus svētkos sveica un pateicās par ieguldīto darbu Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa. Katram no četru novada izglītības iestāžu kolektīviem viņa uzdāvināja torti (tā atradās ienesaiņojumā, kas atgādināja ziedu formu), bet laureātiem – skaistu ziedu pušķi. Ar jautriem priekšnesumiem priecēja mazie sporta deju dejotāji un katras skolas kolektīvs.

"Ioti interesants bija Baltinavas vidusskolas priekšnesums par vēlēšanu tēmu, kur nelielas simboliskas dāvanas pasniedza it kā jaunās Saeimas pārstāvji. Savukārt mēs bijām sarūpējuši (paši virpojām, zīmējām un gatavojām) dāvanu novada domei – uzdāvinājām sienas pulksteni ar novada ģerboni," stāsta Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatiskolas direktores vietniece audzināšanas darbā Violenta Kubuliņa. Ballē spēlēja Latvijā pazīstamā grupa "Tērvete". "Mēs varējam to atļauties, jo pasākumu daļēji sponsorēja mūsu novadnieki," atzīst Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas direktore Marija Bukša. Svētku sajūtu papildināja krāšņais telpas noformējums, ko bija sarūpējusi kultūras darba organizatore ar saviem palīgiem, kā arī atrakcijas. "Bija jautri. Dejojām līdz pušē pieciem no rīta. Kad beidza spēlēt grupa "Tērvete", nēmām akordeonus un muzicējām paši. Tā bija relaksācija un jauka atpūta, kā arī milzīgs prieks kaut vai par to vien, ka varējām sēdēt pie viena galda ar Artūru Reiniku," stāsta M.Bukša un V.Kubulina.

Titula "Gada skolotājs" viena no ieguvējām – Skaidrīte Keiša - par skolotāju strādā 25 gadus (21 no tiem kā pirmsskolas skolotāja). Darbā ar bērnudārza vecuma bērniem skolotāja atradusi lielāko prieku un gandarijumu. Patiesums un atklātība, zinātākā, ticība brīnumam - lietas, kas S.Keišu sajūsmīna bērno.

"No bērniem es mācos prieku. Apbrīnoju un novērtēju bērnu spēju brīnīties un no sirds priecāties par ikdienas lietām un šķietamiem sīkumiem. Par mazām lietām, no kurām veidojas tās lielās, būtiskās..."

Man ļoti patik darbs ar bērniem un esmu priečīga, ka izvēlējos šo profesiju, kura ļauj būt aktīvam, radošam, vērigam, dzīvespriečīgam, iejuītīgam, pacietīgam un patiesi laimīgam par ikvienu, kaut vismazāko bērnu sasniegumu," stāsta skolotāja. Pedagoģa profesija viņai dod iespēju saskatīt sava darba augļus isā laikā, jo katru gadu sagatavo bērniem skolai un liek nemitīgi sevi pilnveidot.

Runājot par tēmu, kas sāpina un apbēdina, viņa atklāj, ka tā ir attieksme no valdības puses pret skolotājiem, kā arī niecīgais atalgojums un mazās darba slodzes bez jebkādām perspektīvām nākotnē, jo bērnu skaits sarūk. Skumji, ka ar katru gadu kļūst lielāka vecāku pasivitāte, apmeklējot skolas organīzētos pasākumus.

Bērnus gaidīs skolotāji

Viljakas novada gadskārtējās Skolotāju dienas balles vakara saimnieki šoreiz bija Viduču pamatskola, kurai bija liels prieks uzņemt savās mājās 140 ciemiņus. Novada domes un Izglītības, kultūras un sporta nodajās pārstāvji visiem skolotājiem veltīja siltus apsveikuma vārdus, jubilāriem dāvināja skanīgus zvanus ar veltījumu un ziedus. Viduču pamatskolas direktore Ināra Sokirka stāsta, ka katru jubilāru ziedu šūpolēs izšūpoja domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un skolas direktors. Par jauku un atraktīvu vakara noskaņu rūpējās aktieri: Edgars Lipors, Lilija Lipore, Jānis Kirmuška, Laila Kirmuška. Gaigalavas muzikantu Rasmus un Gunāra Igaunu mūzika neļāva nevienam mierīgi sēdēt malā. Valdis Kreideris-Krigeris no SIA "Berga foto" bija iekārtojis improvizētu fotostudiju skolas mazajā zālē, kur vakara gaitā ciemiņi varēja iemūžināt savas skaistākās atmiņas un smaidošās sejas bilžu albumos gan kolektīvi, gan individuāli. "Skolas pavāres kā vienmēr bija parūpējušās par skaistiem un garšīgiem galdu klājumiem. Paldies domei par atbalstu! Paldies visiem, kas piedalījās vakarā, kas rūpējās par tā gaitu un noformējumu! Reiz kāda skolotāja presē rakstīja: "Būs jauni prezentēti;/ nāks un aizies ministri;/ tiks veidotas valdības un ievēlētas Saeimas;/ pierimsies politiskās akcijas;/ aizmiršīsies skāļie skandāli/ un nobālēs žurnālu vāki;/ izdzīsīs "zvaigznes"/ un saskābs "sabiedrības krējums"/, bet mūsu bērnus skolās / vienmēr gaidīs viņu skolotāji!" Lai piepildās viņas novēlējums visām Viljakas un kaimiņu novadu skolām!" saka direktore I.Sokirka.

Godina Balvu un Rugāju skolotājus

Kubulu pagasta kultūras namā 30.septembrī notika jau par tradīciju kļuvušais pasākums "Gada

skolotājs 2011". Pasākuma moto bija "Skolotājs - gaismas nesējs - vakar, šodien, rīt...", varbūt tāpēc svētku ievadā skanēja Kubulu vokālā ansambla dziedātā dziesma "Es atnācu uguntiņu...", bet Zane Krvale bija iestudējusi "Gaismas deju". Katru "Gada skolotāju" izšūpoja goda šūpolēs, viņi iedēdza savu gaismiņu - svecīti un saņēma piemīnas balvas, kolēgu un draugu ziedus un apsveikumus. Vakara gaitā godināja arī pedagoģu radošo darbu skates laureātus. Izdejoties varēja grupas "Ceļā" pavadijumā, bet galvenā atziņa bija, ka grūtās pedagoģa darbs novērtēts. Katram "Gada skolotājam" bija veltīti atzinīgi vārdi.

Violeta Dokāne ir sporta skolotāja Eglaines pamatskolā un titulu saņēma par kvalitatīvu, mērķtiecīgu un neatlaicīgu darbu ar skolēniem un labiem sasniegumiem starpnovaladu skolēnu sporta spēlēs. Iveta Areļkeviča ar lielu atbildības sajūtu veic Rugāju vidusskolas direktores vietnieces izglītības jomā pienākumus, kā arī bērniem māca vizuālo mākslu un informātiku. Goda titulu saņēma par radošu un inovatīvu pedagoģisko darbību skolas tēla popularizēšanā un novada izglītības sistēmas pilnveidē. Savukārt Silvija Ločmele uzskata, ka "maza vieta ir tikpat svarīga kā liela", un piekrīt K.Bikšes atziņai: "Centrs ir tur, kur esi pats." Pateicoties viņai, Briežuciema skolas un pagasta vārds oktobrī izskanēs Starptautiskajā konferencē Budapeštā, bet novembrī - Brisele.

Alda Voita audzēkņi Balvu pamatskolā veiksmīgi apguvuši mājturības un tehnoloģiju priekšmetus, guvuši augstus sasniegumus Valsts olimpiādēs mājturībā un tehnoloģijās. Rudīte Priedeslaipa Balvu Valsts ģimnāzijā māca latviešu valodu un literatūru, gatavo skolēnus mācību priekšmetu olimpiādēm, konkursiem, zinātnisko darbu lasījumiem. Viņa ir radoša, pieredzes bagāta, inovatīva skolotāja, arī audzinātāja 10.a klasei.

Baltinavas novada "Gada skolotāji". Šo titulu ar savu darbu un attieksmi pret darāmo saņēma pedagoģi Ilona Bukša, Vjačeslavus Gamazins, Skaidrīte Keiša un Laura Meščanova. "Pārsteidza novada domes sagatavotās dāvanas – stikla svečturis ar uzrakstu Skaidrīte Keiša "Gada skolotājs - 2011", kā arī katram titula ieguvējam speciāli pasūtītie ziedu pušķi. Manā pušķī bija saules krāsas - dzeltenās krizantēmas un saulespuķes. Nevarēju aplēpt sajūsmu un laimes asaras, kas pārņēma, skatoties mazajās deju zvaigznītēs, kuri mūs sveica ar moderno deju ritmiem," stāsta svētku gavilniece S.Keiša. Atskanot dziesmas "Balto margrietu valsis" pirmajiem akordiem, pedagogus lūdza uz valsi aplā viducī. "Tas bija tik aizkustinoši, ka pat sirds dejoja līdzi valša ritmam," atceras skolotāji.

Gada skolotāji. Šo titulu saņēma (no kreisās) Violeta Dokāne, Iveta Areļkeviča, Silvija Ločmele, Aldis Voits un Rudīte Priedeslaipa.

Foto - no personīgā arhīva

Sveic ciemiņus. Viduču pamatskolas kolektīvs viesmīligi uzņēma un uzrunāja plašo novada pedagoģu saimi.

Foto - no personīgā arhīva

Viduču pamatskola. Krāšņais telpas noformējums ar ziediem un svecēm bija kā sirsniņš sveiciens kolējiem svētkos.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Socka un Z.Logina

Foto - no personīgā arhīva

Pieredzi lūkojot

Dara, jo neviens cīts nedarīs

Oktobra sākumā visā pasaulē svinēja Starptautisko dzīvnieku aizsardzības dienu, liekot aizdomāties, ko savu nelaimē nonākušo mazāko brāļu labā esam darījuši mēs? Izrādās, neko daudz. Balvos joprojām nav dzīvnieku patversmes, kur bez pajumtes palikušie četrkājainie draugi varētu atrast pajumti, ēdienu un medicīnisko aprūpi, tādēļ devāmies lūcot pieredzi pie kaimiņiem - alūksniešiem, kuri izrādījušies drosmīgāki un iniciatīvas bagātāki, cerībā, ka stāsts par brājiem MODRI un GUNTARU BRIEŽIEM un viņu izveidoto dzīvnieku patversmi "Astes un Ūsas" iedvesmos uz labiem darbiem arī kādu mūspuses uzņēmēju.

Sarunā ar biedrības "Astes un Ūsas" dibinātājiem, brājiem Modri un Guntaru Briežiem, uzreiz noskaidrojam, ka nekādus ienākumus no patversmes, kas vēl ir būvniecības stadijā, viņi pagaidām ne-gūst. "Varbūt ar laiku, sadarbojoties arī ar Gulbenes pašvaldību, kad dzīvnieku skaits pieauga, varēsim beidzot samaksāt sev 200 latu lielu algu. Pagaidām ienākumus gūstam no cita biznesa un arī šos lidzekļus ieguldām patversmē," apgalvo brāļi. Ne velti par savu moto biedrība izvēlējusies Mohandas Karamchanda Gandhi teiktos vārdus: "Nekam no tā, ko tu dari, nav ipašas nozīmes, bet tev tas ir jāizdara tāpat, jo neviens cīts to vienkārši nedarīs."

Brājiem nebija nekādas iepriekšējas pieredzes darbā ar dzīvniekiem, bija tikai vēlme un uzdrošināšanās. "Pirms tam braucām pārņemt pieredzi uz Slokas patversmi, bijām arī Balvos, pašvaldības aģentūrā "San - Tex", atklāj patversmes īpašnieki. Sapratuši, ka esam nedaudz izbrīnīti par ziņu, ka Balvos ir patversme, viņi piebilst: "Telpas gan neredzējām, taču balvenieši dalījās pie-redzē, kā kārtot dažādas formalitātes."

Kas mudināja abus brāļus pievērsties dzīvnieku aizsardzības jomai? "Pēc patversmes Malienas ielā slēgšanas vairākus gadus Alūksnē nebija nevienna, kas uzņemtos sakārtot ar klaiņojošu suņu un kaķu aprūpi, kā arī veterinārās palīdzības sniegšanu saistītās lietas. Pērn saņēmām priekšlikumu no Alūksnes novada domes pievērsties šai jomai un, noslēguši līgumu ar pašvaldību par konkrēta pakalpojuma sniegšanu, izveidojām dzīvnieku mītni "Būs labi" Alsviķu pagastā. Taču tur radās problēmas ar telpu īri, tādēļ pašvaldība piedāvāja mums uz 12 gadiem izvērtēt bijušās cūku fermas telpas Alūksnē. Pārvedām 8 gatas suņu boksus uz šejieni un uzsākām telpu remontu," stāsta viens no brājiem Modris Briedis.

Klaiņojoši dzīvnieki - pašvaldības atbildība

Uz jautājumu - kas jāņem vērā cilvēkam, kurš vēlas ierīkot dzīvnieku patversmi, M.Briedis atbild šādi: "Pirmkārt, jābūt brīviem lidzekļiem, ko ieguldīt, bez garantijas tos kādreiz atpelnīt. Otrkārt, noteikti jāslēdz ligums ar pašvaldību par to, ka jūs tai sniegiet konkrēto pakalpojumu. Tas ir pašvaldības uzdevums rūpēties, lai nebūtu klaiņojošu dzīvnieku, kuri apdraud cilvēku drošību." M.Briedis priečājas, ka

Foto - A.Kirsanovs

Guntars Briedis ar gandrīz savu suni Villiju. Villijs patversmes saimniekiem ir īpaši mīš, un arī četrkājainais draugs šai vietai un cilvēkiem ir ļoti piekēries. Suns uzskata patversmi par savām mājām.

Foto - A.Kirsanovs

Brīvprātīgā palīde. Alūksnes vidusskolas 11.klases skolniecei Laurai Apraksinai ļoti patīk dzīvnieki, tādēļ viņa nolēma palīdzēt arī patversmes sērdeņiem. "Ik dienu nāku suņus izvest pastaigā, palīdzu barot un iztīrit voljērus," saka jauniete.

ar Alūksnes pašvaldību nekādas prob-lēmas līdz šim nav radušas. Tā atmaks-sājusi visus piesūtītos rēķinus par izde-vumiem, kas saistīti ar dzīvnieka noķer-šanu, pārvadāšanu, uzturēšanu patvers-mē 14 dienas un arī par veterinārāsta pakalpojumiem, tajā skaitā likumā noteikto obligāto dzīvnieku sterilizāciju. Kamēr šo ēku izmantos patversmes vaja-dībām, dome atteikusies arī no īres maksas iekāšanas.

Bez ziedojušiem neiztikt

Bijušās cūku fermas pārbūvei par dzīvnieku patversmi vajadzīga nauda, un viens no lidzekļu ieguvies veidiem ir ziedojumu vākšana. 6.augustā Alūksnē notika labdarības akcija "Dzīvnieku māja Alūksnē", bet 19. augustā - labdarības koncerts "Savējie par astēm un ūsām", kuru laikā patversmes remontam izdevās savākt aptuveni 900 latu. Ziedojumu vākšana turpinās. Vairākos Alūksnes un Alsviķu veikalos, kā arī Signes Gorbānes veterinārajā klinikā un Hipotēku bankas telpās izvietotas ziedo-jumu kastītes, kurās katrs, kurš vēlas palīdzēt dzīvnieku patversmes celtnie-cībā, var ieguldīt arī savu artavu. "Pie-ņemam ziedojuimus ne tikai naudas izteiksmē. Noderēs arī celtniecības materiāli, vajadzīga krāsnsiņa "Bulerians", ko va-ram nopirk par simbolisku samaksu, un trauki dzīvnieku barošanai. Kaķu mājas aptveidei nepieciešams smalkais sētas siets,

jo pagaidām kaķi dzivo pārtaisītā suņu boksā. Ja kādam mājās pēc remonta palikušas pāri jebkāda izmēra vai krāsas flīzes, labprāt tās pieņemsim," saka brāļi.

Iemidzināti tikai divi suni

Kad patversme būs pabeigta, tā varēs uzņemt aptuveni 20 suņus un līdz pat 100 kaķiem. Ar laiku tie iekārtos 14 suņu boksus, kaķu māju, pastaigu voljērus, izbūvēs arī otro stāvu un iekārtos dzīvnieku viesnīcu.

Šobrīd patversmē ierīkoti daži suņu boksi, viens no tiem pārveidots kaķu vajadzībām. Par katru no cilvēka labākājiem draugiem, kuri palikuši bez saim-nieka, Guntars un Modris zina stāstīt daudz interesanta. Piemēram, kāds suns tīcīs pie vārda Zatlars sava neizlēmīgā rakstura dēļ, bet desmitgadīgais Villijs patversmē dzīvo jau gandrīz gadu. "Viņu jau gandrīz varam saukt par savu suni, jo abas reizes, kad atdevām Villiju jaunam saimniekam, viņš atmuka at-pakāl pie mums," stāsta viens no brājiem un ar lepnumu piebilst: "Laikā, kamēr darbojāmies, izdevies atrast jaunas mājas aptuveni 40 suņiem, un tikai divus nācās iemidzināt." Šāda darba efektivitātē panākta, pateicoties sludinājumu ievietošanai jaunizveidotajā mājas lapā www.astesunusas.lv, portālā draugiem.lv, kā arī vietējā avīzē. "Tagad īpašnieki atrodas 2 – 3 dienu laikā," apgalvo Guntars.

Re, kā!

Pēc desmit gadiem izdēj olas

Jau desmit ga-dus īpaši ierīkotā akvārijā, aptiekā "Ieva SIL", Bal-vos, savas dienas vada bruņuru-puču meitene ar eksotisku vārdu Esperansa. Savā tagadējā dzives-vietā dzīvnieks

nonāca, pateicoties kādai Austrumu gudribai, kas vēsti, ka ūdens bruņurupucis ir labklājības simbols. Aptiekas "Ieva SIL" īpašniece Silvija Zilgme neslēpj, ka savu uz-devumu Esperansa veikusi godam - uzņēmums šo gadu laikā ir attīstījies un paplašinājies. Taču pirms mēneša aptiekas darbinieces sagaidīja pārsteigums. "Dienā bru-nurupucis dzīvo baseinā, bet naktīs to atstājam kastītē. Liels bija mans izbrīns, kad kādu rītu, atnākot uz darbu, kastītē atradu olu," stāsta viena no darbiniecēm Tamāra Saviča. Taču tas nebija viss. Nākamajā ritā Esperansa iepriecināja īpašnieces ar vēl divām olām.

Kā tas gadījies, ka pēc desmit dzīves gadiem, turklāt dzīvojot viena, bruņurupuču meitene iemanījusies atlikt olas, jautājām veterinārstei Emeritai Graudumniecei. "Tas ir pilnīgi dabisks process. Tā kā bruņurupuči ir ilgdzīvotāji, iespējams, viņa tikai tagad sasniegusi dzimum-briedumu un spēju atražot. Varbūt šo olu radišanu veicinājuši citi labvēlīgi faktori – piemēram, ar vitamīniem un minerālvielām bagātināta barība. Diemžēl bruņurupucēni no šādām olām neizšķilsies, bet nav jābrī-nās, ja pēc kāda laika bruņurupucīte atkal izdēs olas," skaidro E.Graudumniece.

Meklē mājas

Būs mīš draugs

Nesens dzīvnieku patversmes "Astes un ūsas" darbinieki Alūksnes apkārtnē atraduši trusi. Tā kā patversmē pagai-dām nav paredzēta telpa trušu izvietošanai, mazais garausis mitinās vienā no suņu boksiem, kur ar nepacietību gaida savu saimnieku.

Labs augstlēcējs

Šis jaukteneitīs atrasts Alūksnes - Gulbenes bānīti. Pēc dabas apmēram gadu vecais suns ir mīš, bet nedaudz neizlēmīgs. Patversmes "Astes un ūsas" saimnieki apgalvo, ka viņš izceļas ar spēju augstu lekt. Ja vēlies kļūt par suņa jauno saimnieku, meklē adoptēšanas noteikumus patversmes mājas lapā www.astesunusas.lv.

Jaundzimušie

Vārdū domās mājās. 25.septembrī pulksten 16.45 piedzima puika. Svars – 3,720kg, garums 55cm. Puisēna māmiņai Agnesei Ceriņai no Tilžas šis ir trešais bērniņš – mājās mazo brālīti gaida Elvis (4 gadi) un Evija (2 gadi). A.Ceriņa atzīst, ka vēlējusies, lai trešais bērniņš ir meitiņa. "Ultrasonogrāfijas pārbaudē man pateica, ka būs puika. Par vārdu kopā ar vīru Kasparu domāsim mājās, kaut gan vīrs jau izteicās priekšlikumu jaundzimušo nosaukt par Munti. Tad jau redzēs, kā būs," spriež māmiņa. Viņa nešaubās, ka topošajām māmiņām nevajag baidīties no dzemībām: "Balvu dzemībū nodaļā strādā profesionāli medīki, turklāt gadsimtiem ilgi sievietes ir dzemējušas – tā tas bijis un tā tas būs!" Jaundzimušo Agnese raksturo kā mierīgu un brašu puiku.

Gaidīja meiteni, piedzima puika. 2.oktobrī pulksten 13.50 piedzima puika. Svars – 4,460kg, garums 57cm. Pirmdzimtā vecāki Maruta Dzenīte un Jānis Turkins no Alūksnes novada Veclaicenes pagasta atceras, ka ultrasonogrāfijas pārbaudēs bērniņš ne par ko nevēlējies atklāt savu dzimumu. Maruta atzīst, ka domājusi, ka piedzims meitiņa: "Arī draugi un radi apgalvoja, ka būs meitene, jo par to, viņuprāt, liecināja vēdera forma. Un vēl man kārojās ēst saldumus." Savukārt Jānis atklāja, ka ir lepns, ka piedzima dēls. "Biju patīkami pārsteigts," viņš piebilda. Jaundzimušo vecāki nolēmuši nosaukt par Tomasu. Jaunais tētēs uzskata, ka ģimenē optimālais bērnu skaits ir trīs. Jaundzimušo vecāki raksturoja mīli - par čaklo gulētāju.

Notiks Sudrabkāzu balle

5.novembrī pulksten 19 Balvu Kultūras un atpūtas centrā notiks Sudrabkāzu balle
“Es tik tuvu Tev esmu”.

Aicināti pāri, kuri laulību noslēguši 1986.gadā. Pieteikties Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā, Sporta ielā 1, Balvos, vai pa tālruniem 64507147, 29397765, 28360409 līdz 31.oktobrim.

Vēl dzimuši

13.septembrī pulksten 2.53 piedzima meitenīte. Svars – 3,660kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Vineta Jurjāne dzīvo Balvos.

15.septembrī pulksten 22.35 piedzima puika. Svars – 3,380kg, garums 52cm. Puisēna mamma Daina Petrova dzīvo Baltinavas novadā.

16.septembrī pulksten 0.54 piedzima puika. Svars – 4,060kg, garums 55cm. Puisēna mamma Līga Džigure dzīvo Rīgā.

18.septembrī pulksten 1.06 piedzima meitenīte. Svars – 3,280kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Evita Mežale dzīvo Balvu novada Krišjānu pagastā.

20.septembrī pulksten 9.15 piedzima meitenīte. Svars – 3,070kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Ilze Burka dzīvo Lazdukalna pagastā.

21.septembrī pulksten 21.21 piedzima meitenīte. Svars – 3,950kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Alona Silova dzīvo Balvos.

25.septembrī pulksten 23.05 piedzima puika. Svars – 3,400kg, garums 54cm. Puisēna mamma Rasma Anufrijeva dzīvo Krustpili.

27.septembrī pulksten 9.25 piedzima puika. Svars – 3,460kg, garums 56cm. Puisēna mamma Vija Baburina dzīvo Rugāju pagastā.

28.septembrī pulksten 21.50 piedzima meitenīte. Svars – 3,370kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Mairita Gurova dzīvo Alūksnes novadā.

28.septembrī pulksten 23.17 piedzima meitenīte. Svars – 3,060kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Marija Nagele dzīvo Balvos.

29.septembrī pulksten 10.32 piedzima puika. Svars – 3,310kg, garums 52cm. Puisēna mamma Līga Martinova dzīvo Viļakas novadā.

1.oktobrī pulksten 21.45 piedzima meitenīte. Svars – 3,800kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Baiba Bernšteine dzīvo Alūksnē.

2.oktobrī pulksten 5.35 piedzima meitenīte. Svars – 3,830kg, garums 50cm. Meitenītes mamma Diāna Solovjova dzīvo Alūksnes novadā.

3.oktobrī pulksten 9.21 piedzima puika. Svars – 2,100kg, garums 47cm. Puisēna mamma Alona Terentjeva dzīvo Viļakas novadā.

4.oktobrī pulksten 21.00 piedzima meitenīte. Svars – 3,710kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Andra Strazda dzīvo Alūksnes novadā.

Septembrī

Reģistrēti jaundzimušie

BALVU NOVADĀ

Jevgenija Čupčuka (19.augustā)
Sergejs Zaharenko (25.augustā)
Roberts Mežsargs (31.augustā)
Nadīna Kalniņa (1.septembrī)
Sofija Fogele (6.septembrī)
Daniela Bogdanova (8.septembrī)
Miervaldis Linnass (9.septembrī)
Nikola Anna Kalniņa (10.septembrī)
Raivo Repša (10.septembrī)
Laura Ragovska (12.septembrī)
Beta Lukina (13.septembrī)
Deniss Antonovs (13.septembrī)
Ralfs Puris (16.septembrī)
Vanesa Mežale (18.septembrī)
Markuss Ralfs Kalniņš (20.septembrī)
Zlata Snegova (21.septembrī)
Sanija Buža (22.septembrī)
Markuss Svelpe (23.septembrī)
Laura Kuļša (24.septembrī)

BALTINAVAS NOVADĀ

Ervīns Petrovs (15.septembrī)

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā
Adrians Baburins (27.septembrī)

Lazdukalna pagastā

Evelīna Burka (20.septembrī)
Samanta Gabranova (21.septembrī)

VIĻAKAS NOVADĀ

Vecumu pagastā
Sandijs Kokorevičs (19.septembrī)

Reģistrētas laulības

Bēržu Romas katoļu baznīcā

Aivars Dakulis un Kristīne Priedeslaipa

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju novada Dzimtsarakstu nodaļā
Edgars Silis un Dace Ezeriņa

VIĻAKAS NOVADĀ

Viļakas novada Dzimtsarakstu nodaļā
Vilnis Balodis un Diāna Kločko

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ

Baltinavas pagastā
Jānis Ločmelis (1943.g.)

RUGĀJU NOVADĀ

Rugāju pagastā
Benedikta Loseva (1925.g.)
Jānis Zutis (1938.g.)

Lazdukalna pagastā

Bronislava Putreniece (1938.g.)
Jevgēnijs Stablenieks (1948.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ

Kupravas pagastā
Asja Zinovjeva (1941.g.)

Susāju pagastā

Bārbala Kupriša (1925.g.)

Šķilbēnu pagastā

Jāzeps Bukšs (1947.g.)
Valerījs Pavlovs (1963.g.)

Žīguru pagastā

Aleksandrs Gavrilovs (1932.g.)
Anele Zaiceva (1932.g.)
Zinaida Strupina (1933.g.)

Viļakas pilsētā

Vasilijs Ludikovs (1928.g.)
Anna Dupuže (1936.g.)
Jāzeps Aleksāns (1944.g.)

BALVU NOVADĀ

Bērzkalnes pagastā
Elvīra Bibika (1931.g.)
Monika Moroze (1933.g.)

Kubulu pagastā

Lucija Pumpure (1930.g.)

Krišjānu pagastā

Leonora Zelča (1915.g.)

Tilžas pagastā

Anna Kauška (1932.g.)
Inta Ivanova (1942.g.)

Vectilžas pagastā

Ēriks Amantovs (1960.g.)

Vīksnas pagastā

Valentīna Neilande (1929.g.)
Ivans Antonovs (1934.g.)

Balvu pilsētā

Nikolajs Vasiljevs (1922.g.)
Dome Cemiņa (1926.g.)
Aina Jakimaviča (1927.g.)
Raisa Bule (1935.g.)
Leontīna Ondrupe (1942.g.)
Anna Zelča (1945.g.)
Valerijs Saveljevs (1950.g.)
Valdis Pulkstenis (1953.g.)
Jānis Mihailovs (1968.g.)

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

⇒ Pieticīgie laimiņi. Laimiņu (*Sedum*) sugu un šķirņu ir tik daudz, ka ar šim ziemietēm var sastādīt no vasaras sākuma līdz visvēlākajam rudenim ziedošās dobes, krāsainu lapu cerus vai kājeniskus, pavism zemus un ziedošus zemsedzes paklājus zāliena vietā. Laimiņi aug smilšainā, barības vielām ne īpaši bagātā augsnē.

⇒ Viesojamies Semenkoviču ģimenes dajādārza Lejasciemā.

Kad ciemojāmies Gulbenes pusē, dārza saimniece Sandra mulsa un teica: "Neko pārdabisku jau te neieraudzīsiet. Šis dārzs ir kā mandala - neskaitāmas reizes esmu to izjaukusi, lai saliktu no jauna un pēc kāda laika atkal pārveidotu..."

⇒ Komponists Juris Karlsons visharmoniskāk jūtas savās lauku mājas Zosēnos. Ķencis, zinošākais no jaunpiebalzēnu runasvīriem, Zosēnu pusē komponista Jura Karlsona sētsvidū stāvēdams, noteikti teiktu īsi, bet kodoligi: "Bez manas apskaidrošanas, kā sacīt jāsaka, par Piebalgu skaidra tā būšana netiks, taču to gan teikšu - te ir tā, it kā paradīzes vārtu priekšā stāvētu!"

⇒ Saldo lapu augi stēvijas - siltumnīcā un kompotā. Aijas Popilas dzimtā jau vairākās paaudzēs visus piemeklē cukurslimību, un arī viņas vīram Valdim tā nav gājusi secen. Taču kādu saldumiņu gribas katram, tāpēc Aija pirms 12 gadiem iedraudzējās ar stēviju - augu, kas satur dabiskas un diabēta pacientiem nekaitīgas, pat ieteicamas saldvielas.

⇒ Pieci iemesli, kāpēc pūst ķiploki. ķiploki visā pasaulē jau gadu tūkstošiem tiek pavairoti vegetatīvi, tāpēc pašaudzētais stādāmais materiāls parasti ir vairāku slimību un kaitēku piesārņots. Iestādot inficētas daivīnas, nevar cerēt uz veselīgiem augiem.

⇒ Kā segsim vīnogulājus. Ja par vīnogām kārtīgi rūpējas, tās ne tikai labi aug, bet arī dod gardu ogu ražu. Sevišķa uzmanība jāpieliek jaunajiem vīnogulājiem, kam pirmais pārbaudījums ar stindzinošo salu vēl tikai priekšā.

⇒ Bumbieru šķirnes, kas izturējušas gadsimtu. Ir radītas daudzas jaunas garšīgas bumbieru šķirnes, ko pavairo kokaudzētavas un stāda jaunajos dārzos. Tomēr bumbieres ir sevišķi ilgmūžīgi koki, un joprojām dārzos ražo arī veco laiku šķirnes.

⇒ Abēļiju neparastaits uzvaras gājiens. Ne pārāk senās dendroloģijas grāmatās abēlijas minētas kā liels retums Latvijas apstādījumos, bet pēdējā laikā šie košumkrūmi ir joti pieprasīti. Teju visas pazīstamākās stādaudzētavas tagad piedāvā Mosanas abēlijas, un tās stāda ne vien privātos un kolekciju dārzos, bet arī publiskos pilsētas apstādījumos.

Dari Pats

⇒ Kalējs Jānis Banka rāda amata noslēpumus. Arī mūsdienās šī šķietami antīka aroda meistari nav gājuši zudumā, Latvijā darbojas krievs pulks kalēju - kā profesionālu, tā amatieru... "Būtībā mēs esam metālmākslinieki, bet darbi ir ar joti praktisku pielietojumu," teic kalējs Jānis Banka. Fotokameras priekšā pusstundas laikā no pāris vienkāršiem dzelzs gabaliem top ekskluzīva dizaina

sienas pakaramais.

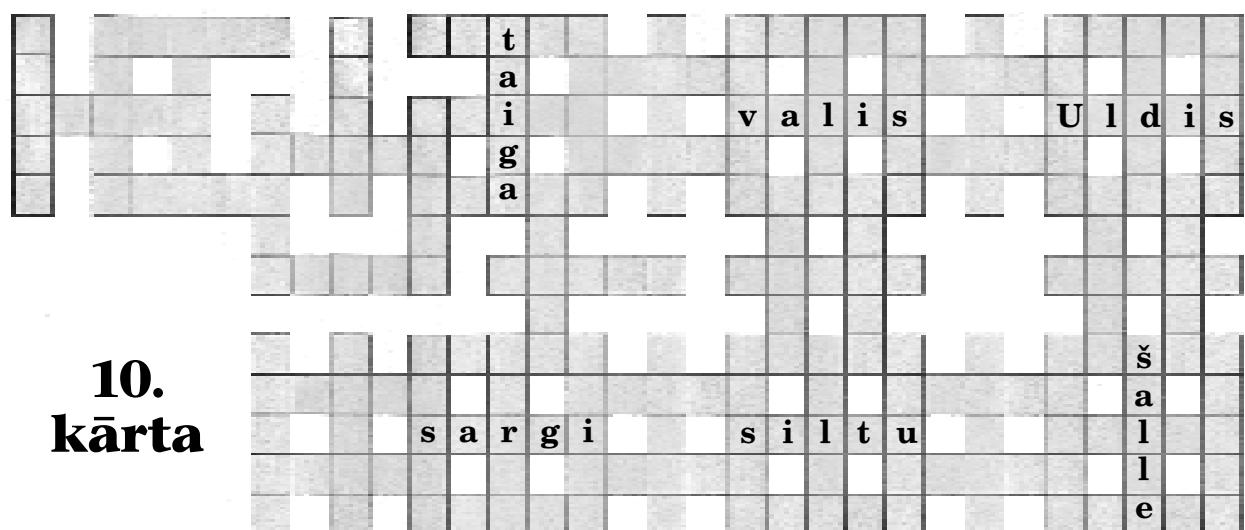
⇒ Būvējam saimniecības šķūnīti. Praktisks piemērs šķūniša izbūvei pašu spēkiem no A līdz Z. Projekts ir viegli pielāgojams ikvienu individuālajām prasībām.

⇒ Grīda kā luksusa kuģa klājs. Vēlaties patiesām ekskluzīvi greznu grīdu? Demonstrē praksē, kā tikt pie īpaši dekoratīvas grīdas. Tas nebūs lēti, katrs kvadrātnetrs izmaksās vairākus desmitus latu. Bet pat nieka desmit kvadrātnetru, kas ieklāti pareizā vietā vai telpā, kājus par īpašu akcentu visam mājoklim...

⇒ Jumts virs terases. Uzbūvējet savai piemājas terasei jumtu, un rudens lietavas vairs nebūs šķērslis, lai pasēdetu ārā. Ierīkot jumtu, kas izturētu gan negaisu, gan stipru vēju un sniega svaru, ir itin vienkārši, tas pa spēkam - ikvienam.

Magiskie vārdi

Uzdevums: visus magiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Trīs uzvarētājus gaida pārsteiguma balva - žurnālu komplekts.

10.
kārtā

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Oktobra tēma "Svarīgs ir itin viss!". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Rudens prieks. Iesūtīja Rita Keiša.

Priecē ziedi. Iesūtīja Daniels Kivkucāns.

Saulīte. Iesūtīja Marika Beča no Žiguriem.

Vai nāksi koalīcijā? Iesūtīja Ivetu Mednieci no Kupravas.

Atgriežoties pie publicētā

Ziemu sagaidīs zem jumta

**Augusta vidū rakstijām par vētras postījumiem
Rugāju novada Skujetnieku ciemā. Kas mainījies pa
šiem diviem mēnešiem, jautājām gan novada vadībai,
gan iedzīvotājiem.**

Zinaīda Anča, kuras līvānu tipa māja, kas kopā ar daudzdzīvokļu mājām viesuļa laikā cieta visvairāk, joprojām dzīvo ar cerībām, ka izdosies māju saremontēt, un bailēm, vai kādā no vējainām naktim māja nesabruks. "Gaidu, ka pašvaldība man palīdzēs. ļoti ceru uz to," saka sieviete. Viņa no naudas, ko saziedoja brālis, dēls un ogu iepirkšanas firma, kurā Zinaīda vasarā strādāja, nopirka un uzlikā mājai jaunu skursteni, jo vecais vētras laikā bija pamatīgi cietis. Mājas viena siena, kas saķiebusies, joprojām gaida remontu, kur plānots izmantot koka materiālu. Zinaīda pamanījusi, ka vēja laikā sienas izkustas no vietas, tāpēc naktis, kad pūš liels vējš, viņa dodas nakšņot uz Jauniešu centra telpām. Mājā uzturēties ir bail.

"Man piedāvāja Skujetniekos dzīvokli. Bet tur jāiegulda daudz naudas remontam. Ciemā ir tukši dzīvokļi, kur nav nedz elektrības, nedz ūdens. Lai kādā no tiem dzīvotu, sava māja jālaiž postā, jāpārdomod lopi un par iegūto naudu jāizremontē dzīvoklis. Bet kā dzīvot tālāk, ja nav darba?"

jautā sieviete. Ja nepārdotu lopus un dzīvotu neizremontētā dzīvoklī, būtu ik rītu un vakaru jāstaigā uz kūti, kas no dzīvokļa atrodas diezgan tālu, tāpēc pagaidām saimniece dzīvo vēja sašķiebtā mājā. "Gaidu, ka gudri cilvēki ieteiks, kā labāk rikoties. Ko es viena sieviete zinu vai varu izdarīt?" spriež Zinaīda.

Viņa pateicas tiem cilvēkiem, kuri atbalstīja un palīdzēja gan ar naudu, gan darbu un labu vārdu. Piemēram, pensiņnāre Vera Birkova iedeva Zinaīdai 20 latus, savukārt Aija Kindzule neņēma naudu par mākslīgo govs apsēklošanu. "Jūtos neērti, jo zinu, ka nav cilvēkiem liekas naudas, ar ko palīdzēt otram. Un nav arī darba," atzīst Zinaīda. Viņa atklāj, ka gribēja griezties pēc palīdzības portālā www.ziedot.lv, bet vēlāk pārdomāja, jo neērti lūgt no otra līdzekļus savas mājas remontam.

Rugāju novada domes priekšsēdētāja Rita Krēmere skaidro, ka plānotos darbus kavēja naudas trūkums. Valdība naudu vētras postījumu likvidēšanai piešķira 16.augustā, bet ieskaitīja pašvaldības bankas kontā tikai 3.oktobri. Pagaidām uzsākts darbs pie Skujetnieku trīsstāvu dzīvojamās ēkas jumta uzlikšanas. Palīdzību saņems arī Z.Anča mājas remontdarbiem. Šobrīd strādnieki liek daudzdzīvokļu mājas jumtam spāres un dara citus darbus, lai cilvēki Skujetniekos ziemu varētu sagaidīt siltumā un zem jumta.

A.Socka

Foto - A.Socka

Vētrā cietusī māja. Tā Zinaīdas Ančas māja izskatījās augustā. Divos mēnešos tai nomainīts skurstenis un uzlikts pagaidu jumts (no plēves un dēļiem), bet pārējie remontdarbi vēl nav izdarīti, jo nebija finanšu līdzekļu.

Der zināt

Apdrošināšanas atlīdzība

**Likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteikts, ka
tikai tas ir apdrošināšanas gadījums, par kuru līgumā
paredzēta atlīdzības izmaksas.**

Katrā konkrētā apdrošināšanas līgumā ir noteikts, kas ir un kas nav uzskatāms par apdrošināšanas gadījumu, tātad apdrošināšanas līgums jālasa pirms, nevis pēc tā parakstīšanas, lai noskaidrotu, par ko apdrošināšanas sabiedrība ir gatava maksāt atlīdzību.

Vienādi tipveida noteikumi nepastāv - apdrošināšanas līgumi un to noteikumi katrā sabiedrībā ir atšķirīgi. Arī apdrošināšanā pastāv līgumu slēgšanas brīvība - līdzēji var parakstīt tādu līgumu, par kādu tie vienojušies.

Kā rīkoties?

Kad noticis tas, ko uzskatāt par apdrošināšanas gadījumu, par to uzreiz ir jāmēģina paziņot apdrošināšanas sabiedrībai. Apdrošināšanas noteikumos parasti ir paredzēts, cik ātri jāziņo par notikušo.

Reizēm apdrošinātajam ir pienākums veikt arī papildu darbības, piemēram, izsaukt attiecīgo palīdzības dienestu vai policiju, kas dokumentāli fiksē notikumu – avāriju, ugunsgrēku vai ko citu. Obligāti jāseko apdrošināšanas

noteikumu norādēm par to, kas tieši, kādā kārtībā un termiņā ir jāizdara, lai pretendētu uz atlīdzības saņemšanu.

Ja apdrošināšanas sabiedrības maksātu atlīdzību par visiem negadījumiem, kas līgumu darbības laikā ir notikuši, tās nevarētu finansiāli pastāvēt. Tieši tāpēc apdrošināšanas noteikumos ir noteikts, par kādiem gadījumiem to var saņemt.

Nemot vērā apdrošināšanas sabiedrības un apdrošinātā atšķirīgās intereses, apdrošinātajam no līguma noslēgšanas brīža un, vēl jo vairāk - pēc negadījuma, ir jāsavāc visi iespējamie pierādījumi, kas apliecinātu viņa darbības pareizību un atbilstību apdrošināšanas noteikumiem. Par savu taisnību visdrīzāk nāksies pacīnīties.

Lielākā daļa cilvēku apdrošināšanas polises paraksta nelasot, pat nerēdzot noteikumu pilnu tekstu, proti, tikai paļaujoties uz apdrošināšanas brokeru ieteikumiem. Tādos gadījumos atliek noteikumus lasīt pēc negadījuma un tad arī meklēt iespējas, kā traktēt tos sev par labu. Saskaņā ar Civillikumu pretrunas un neskaidrības interpretējamas par labu vājākajai pusei, kas apdrošināšanas līgumattiecībās ir apdrošinātā persona. Tāpēc, nemot talkā visa veida interpretācijas metodes - logisko, vēsturisko, jēgas, mērķa, lingvistisko - jācenšas apdrošināšanas noteikumus iztulkot tā, lai tie atbilstu apdrošinātā interesēm.

**Apdrošināšanas noteikumu
nepildīšana vai pārkāpšana
var būt iemesls, lai sabiedrība
atteiktos izmaksāt atlīdzību.**

● apdrošinātājs un klients apdrošināšanas līgumā nav vienojušies strīdu izskatīšanā piemērot citas valsts normatīvos aktus.

Jārēķinās arī, ka, iesniedzot sūdzību, LAA kontā jāiemaksā drošības nauda.

Uz tiesu!

Lai gan ombuda lēmumi nav saistoši, tomēr apdrošināšanas sabiedrības gandrīz visos gadījumos to respektē. Apdrošinātajam, ja tas nav apmierināts ar ombuda lēmumu, ir tiesības par šo pašu jautājumu iesniegt prasības pieteikumu tiesā. Šī ir pozitīva atšķirība no šķirējtiese nolēmumiem, kuros vēlāk tiesvedība nav iespējama. Arī tad, ja apdrošinātais savu strīdu nav nodevis izšķiršanai ombudā, to iespējams risināt tiesā, iesniedzot prasības pieteikumu.

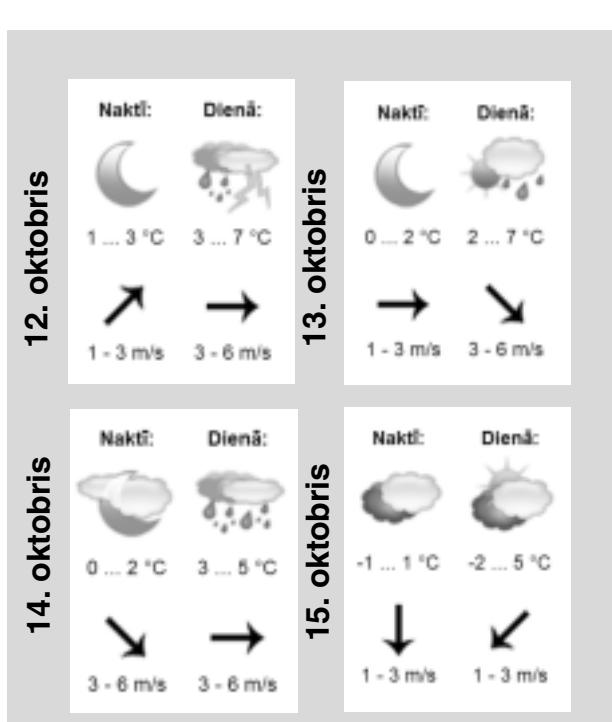
Padomi

■ Lasiet un analizējet apdrošināšanas noteikumus pirms polises parakstīšanas!

■ Pēc negadījuma rīkojieties tādos termiņos un kārtībā, kādi noteikti apdrošināšanas noteikumos!

■ Izmantojet iespēju apdrošināšanas tiesību strīdu vispirms atrisināt Latvijas Apdrošinātāju asociācijas ombudā, ja apdrošinājuma ņēmējs ir fiziska persona. Tas ir daudz ātrāk, turklāt negatīva lēmuma gadījumā saglabājas iespēja strīdu virzīt tālāk tiesā.

■ Ar apdrošināšanas sabiedrību iespējams noslēgt arī izlīgumu. Iespējams, ka pilnas apdrošināšanas atlīdzības vietā jums piedāvās tikai daļu, tomēr reizēm tas ir izdevīgi, nemot vērā gan tiesvedības laiku, gan izmaksas.

Pērk

Iepērk kaušanai visu veidu **mājlopus**.
Tālr. 29320237, 64546681

Z.S "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlitēja. Tālr. 64546765, 29411033.

Naudaskaļna kautuvē pastāvīgi iepēk mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Augstas cenas. Tālr. 29146568.

SIA "AIBI" pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas! Samaksa tūlitēja. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlitēja. Tālr. 28761515.

Metsaliitto Latvia SIA Pērkam augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa
Tālr.: 26115369, www.metsaliitto.lv

PĒRK egles, priedes zāgbalkus, papirmalku, malku pie ceļa, kā arī meža ipašumus, cirsmas. Augstas cenas. Samaksa tūlitēja. Tālr. 26597518.

Pērk zemi, aizaugušas platības, daļēji vai pilnībā izcirstu mežu. Tālr. 28718477.

Pērk remontējamu MTZ 82 vai 80. Tālr. 26444943.

Piedāvā darbu

Vecpiebalgas novadā lielermā vajadzīgs STRĀDΝIEKS-TRAKTORISTS. Tālr. 28327623.

SIA "Auto Kruīzs" Balvos, Brīvības 7, aicina darbā AUTO ATSLĒDZNIEKU ar pieredzi. Tālr. 29112111, 26607307.

SIA "Aibi" Ērgļos aicina darbā ŠOFERI-LOPU IEPIRCĒJU. Tālr. 29478728.

Ikviensam ir iespēja iši un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlījam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 21atū par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības dubultzīvs".

Pazaudēts

Pazudusi 'Krievu dzinējsuņa' šķirnes kučite Katilešu - Žiguru. Vecumu teritorijā. Atsaucas uz vārdu 'Čipa'. Pret atlīdzību zvanīt 29186093.

Atrasts

Atrastas 4 atslēgas garā saitē (viena ļoti gara) pie Jauniešu centra. Interesēties redakcijā.

Dažādi

DŽINSI

○ Zili, zaļi, melni, brūni, rozā!
○ Arī liela un ļoti liela izmēra.
○ Plašs sortiments!
Veikals "Džinsu stils"
Brīvības 62, Balvos, preti autoostai (pagalmā autostāvvietā)

OSTEOPOROZES DIAGNOSTIKA

Dr. I.Legzdīnas konsultācijas
19.oktobri plkst. 14.00
"Ieva-SIL" aptiekā, Bērzpils 7,
Balvos.
Pieteikšanās pa tālr. 29386664.

14.oktobri Vilakas Vissvētās Dievmātes pareizticīgo baznīcā notiks svētku dievkalpojums, veltīts baznīcas 140 gadu jubilejai. Dievkalpojuma sākums plkst. 8.30.

Rok diķus, grāvju, tīra grāvju, līdzīna diķa kraustus. Izbūvē celus lauku sētām. Piegādā granti, smilki, šķembas (dažādas frakcijas). Tālr. 29113399.

13.oktobri plkst. 17.00 autoskola "DELTA 9V" Balvos, Ezera 3a (preti Balvu Valsts ģimnāzijai), **TURPINĀS** jaunu mācību grupu komplektāciju **B, C, 95.k** kategorijām. Atlaides līdz 50%. Tālr. 29208179.

Cirsmu izvešana. Tālr. 29433126.

Dziednieks Juris pienem Balvos. Tālr. 26371637.

Masiere-dietoloģe Inna pienem Balvos. Tālr. 28456547.

Aku urbšana. Tālr. 29142220.

KREDĪTI PENSIONĀRIEM LĪDZ 75 GADIEM BEZ GALVOTĀJA. A/S "Latgales Finanšu kompānija" Balvos, Partizānu 14. Tālr. 64521873. Aizņemties atbildīgi!

Jauni PVC logi. Bez maksas mērišana. Tālr. 22014760.

Izsniēz kreditus pret nekustamā ipašuma ķīlu ar jebkādu kreditvēsturi, iespējams saņemt vienas dienas laikā. Tālr. 22458803.

Izīrē 4-istabu dzīvokli. Tālr. 25613565.

Meklē darbu. F kategorijas tiesības. Pieredze: 1010, 1110D, Harvesters 1270, 4 gadi mežizstrādē. Tālr. 26444943.

U pites pamatskolas kolektīvs saka lielu paldies Vilakas novada domes deputātam Leonidam Cvetkovam par skaistajām dienasgrāmatām.

M u l t i p l ā s sklerozes slimnieku vārdā Sarmīte Babre miļu paldies saka Sociālā dienesta vadītāji Anīta Petrovai un šoferītim Viktoram par jauko atpūtu.

Plašs piedāvājums un labas cenas!

MĀJAIDĀRZAM
Sporta ielā 2a, Balvos

Baltinavas Kn
15. oktobri
plkst. 21.00-4.00

SPRUKUĻU
PALEDOŠA ĢIMĒNE un grupa
"Lokānam Līdzī"

Programmu, konkursus,
atrakcijas vada
Latvijas Radio 2
dīdžejs ALVIS iepāsnotikums -
grupas "OTTO" jubilejas albuma
prezentācija!

OTTO
PILNGADĪBAS JUBILEJA

Tik Tak SIA "TAKO SD"
Senda Dz Balvu Malznieks
Baltinavas novada dome
Aduguns

Ieejas maksa:
Ls 3.00
CD cena
Ls 2.50
Baltikums

Pārdod

Pārdod pienu kvotas. Tālr. 28386031.

Pārdod kūtsmēslus. Tālr. 25651773.

Z/s "Kotīni" pārdod lopbarības miltus un pārtikas rapšu eļļu. Iespējama piegāde. Tālr. darba laikā: 64546265, 26422231.

Pārdod skaldītu malku. Tālr. 29245332.

Pārdod vasarnicu. Tālr. 26298774.

Pārdod garāžu Daugavpils ielā. Tālr. 26353087.

Pārdod sivēnus Lazdukalnā. Tālr. 64546803, 28651806.

Pārdod Mercedes Benz C200, 1997.g. Tālr. 29470305.

Sestdien, 15.oktobri, Balvu tirgū tirgos pārtikas, lopbarības kartupeļus, graudus. Tālr. 25442582.

Pārdod vidēji vēlos kāpostus skābēšanai. Biruta Circene Kubulu pagastā. Tālr. 29198216.

Pārdod traktoru MTZ-52 vai maina pret vieglo auto. Tālr. 29157834.

Apsveikumi

Ar darbu Tev pilnas rokas,
Ar labiem vārdiem pilna sirds,
Ik zars no tava dzīves koka
Brīnumjaukos ziedos mirdz.

Mīļi sveicam **Zinu Supi** jubilejā! Veselību, izturību, Dieva
svētību turpmākajiem gadiem.

Bronas tante, Helēna, Sarmīte

Lai noteik tā, kā vēlas Tava sirds,
Lai atspid saule, kad lietus līst,
Lai atskrien vējš, kas bēdas aiznes līdz,
Lai ar smaidu atrāk katrs dienas rīts.

Sirsniģi sveicam **Valentīnu Jermacāni** skaistajā
dzīves jubilejā! Lai Tev nekad netrūkst pavasara spīguma,
vasaras krāsainības, rudens dāsnuma, ziemas miera.

Māsa ar ģimeni un Aija ar ģimeni

Tavs mūžs kā ābeļzieds ir bagāts saziedējis
Ar bēriņiem, mazbēriņiem, kas dzivei prieku sniedz.
Tev rokas nenogurst tiem savu glāstu dāvāt,
Tev vārdi tā kā saules stari plūst.

Mīļi sveicam **Valentīnu Jermacāni** skaistajā dzīves jubilejā!

Vēlam veselību, mīlestību un veiksmi turpmākajos gados.

Dēļa Igors ģimene, meitu Elitas un Sanitas ģimenes

Lai veselība turas ilgi,
Ilgu gadus stipram būt.

No saules, no laimes mazu daļiņu katra dienu,
Lai sārā no debesīm, mīl un ciena uz zemes.

Mīļi sveicam **Viktoru Smirnovu** 70 gadu jubilejā!

Meita Marina ar ģimeni

Lai mīļi un raiti Jums kopā rit soļi,
Lai neizgaist vārdi, kas

kādreiz bij' doti!

Valentīnai un Artūram Circenieim

20 gadu kāzu jubilejā!

Vedēji un krustvecāki

Lai tas Jūsu mazdēļiņš
Ir kā saules mirdzumiņš,
Izaugs liels, tad būs virš
Saules takas minējiš.

Maruta un Valdi!

Sveicam ar mazdēļiņa ienākšanu ģimenē! Vēlam daudz spēka un
mīlestības, mazdēļiņu audzinot.

Visi radiņi

.....

Abonējet 2012.gadam

Laikrakstu "Vaduguns" izdevīgāk abonēt

- **redakcijā, Teātra ielā 8, Balvos,**
abonēt varēs līdz 23.decembrim
- **Vilakas birojā (trešdienās)**
- **noslēdzot "Vaduguns"**
- abonenta regulāro maksājumu**
- līgumu redakcijā vai SEB bankas**
- Balvu filiālē** (tikai SEB bankas klientiem)

Vai abonēji

Vaduguni novembrim, decembrim?

**Redakcijā var abonēt
līdz 26.oktobrim**

Darbdienās no plkst.8.00 līdz 17.00

Indekss
3004

IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecinābas Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitlī pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

Datorsalikums-
SIA "Balvu
Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4390

REDAKTORS E.GABRANOVS T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522660, A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI- 29360851; 26555382
Tālrunis- autoatbildētājs - 64520961

REKLĀMA
D.Dimitrijeva
T.64507018;
26161959
FAKSS -
64522257

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv